

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudce Ondřeje Mrákoty a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobkyně: **S. A.**, zast. JUDr. Karlem Kavalírem, advokátem se sídlem Buzulucká 431/2, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 8. 2019, čj. OAM-19/LE-LE26-ZA13-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 24. 3. 2020, čj. 31 Az 15/2019-23,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobkyně JUDr. Karlu Kavalírovi, advokátu, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů ve výši **6 800 Kč**, která mu bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobkyně je státní příslušnicí Arménské republiky. Má celkem sedm dcer. S nejmladší z nich (rok nar. 2000) letecky přicestovala z Moskvy do ČR. Uvádí, že dosud o mezinárodní ochranu nežádala. Dne 21. 1. 2019 během poskytnutí údajů k žádosti uvedla, že v Arménii pracovala s generálem Manvelem (*pozn. NSS: tato část její výpovědi koresponduje s výpovědí její nejmladší dcery, jejíž spis NSS vede pod sp. zn. 10 Azs 122/2020*). „*Ví tak mnoho, že si to jeden nedokáže ani představit.*“ Proto je v nebezpečí. Jednou ji prý cestou z práce chtěli přejet autem. Vyhrožují jí. Během následujícího pohovoru doplnila, že její manžel přišel o život 5. 8. 2012 při autonehodě. Asi rok před smrtí začal mít problémy s generálem Manvelem. Po smrti manžela se rodina musela přestěhovat. Asi po čtvrt roce, co se přestěhovali do Armaviru, srazilo žalobkyni auto. Nebyla ale moc zraněná. Zapamatovala si poznávací značku vozidla, opakovaně to nahlásila na policii, ale policie to neřešila. Domnívá se, že šlo o úmyslné sražení, které zosnoval generál Manvel. Začala mít také problém se splácením dluhů po manželovi (nyní celkem asi 10 tis. USD). Jeden z věřitelů jí vyhrožoval, že pokud nezaplatí, bude hůř. Dluhy nijak nesouvisely s generálem Manvelem. Dále uvedla, že v prvotním poskytnutí údajů došlo k chybě v překladu, jelikož ona s generálem Manvelem nikdy nepracovala a nic o něm neví. V roce 2016 odjela s dcerou do Ruska za prací, aby splatila dluhy (protokol ze dne 17. 5. 2019).

[2] Rozhodnutím označeným v záhlaví žalovaný neudělil žalobkyni mezinárodní ochranu dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Žalobkyní namítané skutečnosti nespádají pod zákonem vymezené důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Krajský soud názoru žalovaného přisvědčil a výše specifikovaným rozsudkem žalobu zamítl.

[3] Žalobkyně (stěžovatelka) napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností. Stejně jako v žalobě zpochybňuje jen závěr žalovaného o tom, že nesplnila podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Mj. namítá, že správní rozhodnutí i napadený rozsudek jsou nepřezkoumatelné. Také vznesla námitku, že žalovaný řádně nezjistil skutkový stav věci.

[4] Ve věcech mezinárodní ochrany se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (viz usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[5] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[6] Ve vztahu k námitce nedostatečně a nesprávně zjištěného skutkového stavu a nedostatečného dokazování NSS odkazuje na konstantní praxi (viz rozsudek ze dne 20. 11. 2003, čj. 2 Azs 27/2003-59, č. 181/2004 Sb. NSS, nebo usnesení NSS ze dne 5. 1. 2017, čj. 10 Azs 222/2016-48). Tam uvedené právní závěry žalovaný respektoval, obstaral si o zemi původu stěžovatelky dostatek aktuálních podkladů (§ 3 správního řádu). Stěžovatelka proti těmto zjištěním nestaví žádná tvrzení opřená o konkrétní a aktuální důkazy. Pořízené podklady proto plně postačovaly k posouzení situace v Arménii (srov. rozsudek ze dne 4. 2. 2009, čj. 1 Azs 105/2008-81, č. 1825/2009 Sb. NSS; k zjišťování a zohlednění informací ve prospěch i neprospěch žadatele pak rozsudek ze dne 30. 6. 2010, čj. 9 Azs 16/2010-229).

[7] Rozhodnutí žalovaného a rozsudek krajského soudu nejsou ani nepřezkoumatelné. Na základě podkladů obsažených ve spisu totiž žalovaný pečlivě – v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu – vysvětlil, že stěžovatelkou tvrzené skutečnosti nespádají pod azylově relevantní důvody, což krajský soud následně potvrdil. Stěžovatelka se mýlí, pokud se domnívá, že jí hrozí vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu.

[8] Je sice pravda, že žalovaný ani krajský soud se ve svých rozhodnutích výslovně nezabývali otázkou dostupnosti a účinnosti vnitrostátní ochrany, tj. pomoci orgánů arménské veřejné správy (např. policie) stěžovatelce. Avšak za nynějších skutkových okolností se k tomuto aspektu stěžovatelčiny situace z úřední povinnosti vyjadřovat nemuseli. S ohledem na stěžovatelčin specifický azylový příběh nebylo vyřešení této otázky nezbytné. Stěžovatelka totiž žila v Arménii od smrti manžela (2012) do roku 2016. Až po čtyřech letech od smrti manžela odešla na tříletý pracovní pobyt do Ruska, kde neusilovala o získání mezinárodní ochrany. V roce 2019 přicestovala do ČR, kde spolu s nejmladší dcerou vůbec poprvé požádala o mezinárodní ochranu, a to v návaznosti na události, které se staly před mnoha lety. I pokud by stěžovatelka před odchodem z Arménie pociťovala nějaké příkoří, které tehdy vnímala jako skutečné nebezpečí vážné újmy, po několikaletém pobytu mimo území Arménie bezpochyby původní intenzita těchto okolností zeslábla (srov. usnesení ze dne 22. 2. 2017, čj. 10 Azs 326/2016-37, bod 9).

pokračování

[9] V této souvislosti NSS připomíná, že mezinárodní ochrana je výjimečným právním institutem, jehož smyslem je poskytnout žadateli ochranu, nikoliv však před jakýmkoli negativními jevy v zemi jeho původu. Poskytnutí azylu, resp. doplňkové ochrany, které se v soudním řízení stěžovatelka domáhá, je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území ČR. Nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území ČR, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Podáním žádosti o mezinárodní ochranu nelze obcházet povinnosti vyplývající pro cizince z citovaného zákona. Právě legalizace pobytu je z povahy vyjádření samotné stěžovatelky primárním účelem její žádosti.

[10] Jakkoliv NSS nechce stěžovatelčinu dluhovou situaci nijak bagatelizovat, ztotožňuje se s žalovaným, že z důvodu jí popsaných potíží jí v případě návratu do země původu nehrozí přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu 14a odst. 2 zákona o azylu (s. 8 napadeného rozhodnutí). Opačná tvrzení stěžovatelky jsou značně spekulativní. Rovněž se NSS ztotožňuje se závěrem, že vliv generála Manvela byl po jeho zatčení v červnu 2018 značně oslaben či zcela vymýcen (viz Informace OAMP ze dne 24. 10. 2018: *Manvel Grigoryan*).

[11] V této věci tedy nevystala žádná právní otázka, která by doposud nebyla judikaturou jednotně řešena, ani taková otázka, kterou by bylo třeba řešit odlišně. Nedošlo ani k pochybení soudu při výkladu práva. NSS proto kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s.

[12] NSS stěžovatelce ustanovil zástupce z řad advokátů, JUDr. Karla Kavalíra (usnesení ze dne 6. 5. 2020). Ustanovenému advokátovi se s přihlédnutím k § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), přiznává odměna za zastupování za dva úkony právní služby (převzetí věci a příprava zastoupení a doplnění důvodů kasační stížnosti), tj. 2 × 3 100 Kč a dále paušální náhrada hotových výdajů 2 × 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu); celkem tedy částka 6 800 Kč. Tato částka bude k rukám advokáta proplacena z účtu NSS do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. července 2020

Zdeněk Kühn
předseda senátu